

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2019/300 A COMISIEI**din 19 februarie 2019****de instituire a unui plan general pentru gestionarea crizelor în domeniul siguranței produselor alimentare și a hranei pentru animale****(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare ⁽¹⁾, în special articolul 55,

întrucât:

- (1) Articolul 55 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 prevede obligația Comisiei de a elabora, în strânsă colaborare cu Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară („EFSA”) și cu statele membre, un plan general pentru gestionarea crizelor în domeniul siguranței produselor alimentare și a hranei pentru animale („planul general”). În consecință, Decizia 2004/478/CE a Comisiei ⁽²⁾ stabilește planul general.
- (2) De la adoptarea Deciziei 2004/478/CE a Comisiei s-a acumulat experiență suplimentară în materie de coordonare a gestionării crizelor la nivelul Uniunii, în cursul mai multor incidente generate de produse alimentare și hrana pentru animale.
- (3) Experiența dobândită de-a lungul anilor, astfel cum a fost analizată în evaluarea REFIT a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 (verificarea adecvării legislației alimentare generale) ⁽³⁾, a demonstrat că este necesar să se reevalueze gestionarea crizelor din domeniul produselor alimentare și al hranei pentru animale la nivelul Uniunii și la nivel național. Constatările au evidențiat necesitatea de a se acorda o atenție mai mare pregătirii pentru situații de criză, alături de gestionarea crizelor, pentru a evita sau a reduce la minimum impactul unei crize în domeniul produselor alimentare și al hranei pentru animale asupra sănătății publice. O astfel de atenție ar putea reduce substanțial impactul economic (cum ar fi restricțiile comerciale) al unei crize în domeniul produselor alimentare sau al hranei pentru animale, contribuind astfel la realizarea obiectivului Comisiei privind ocuparea forței de muncă, creșterea economică și investițiile. În plus, este necesar un rol mai important al Comisiei în comunicarea și coordonarea generală a statelor membre în acest domeniu. Verificarea adecvării legislației alimentare generale conține o serie de recomandări pentru sporirea eficienței planului general.
- (4) EFSA răspunde de furnizarea avizelor care servesc drept bază științifică pentru adoptarea măsurilor Uniunii și are sarcina de a furniza asistență științifică și tehnică în cadrul procedurilor de gestionare a crizelor în domeniul produselor alimentare și al hranei pentru animale. Rolul EFSA în planul general ar trebui să fie ajustat și consolidat având în vedere experiența dobândită.
- (5) Respectând competența fiecărei agenții, EFSA ar trebui să colaboreze cu alte agenții științifice relevante ale Uniunii, cum ar fi Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA), Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) și grupul de experți desemnați de Comitetul științific și tehnic menționat la articolul 31 din Tratatul Euratom ⁽⁴⁾, atunci când sunt necesare contribuții sau acțiuni în sfera competențelor lor respective. În plus, planul general trebuie să asigure coordonarea cu sistemele ECDC de pregătire și răspuns la crize în legătură cu cazurile apărute la om, astfel încât autoritățile sanitare și părțile interesate să fie avertizate cu privire la o posibilă criză generată de produse alimentare sau de hrana pentru animale care poate avea impact asupra sănătății umane.
- (6) Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁵⁾ stabilește normele privind supravegherea epidemiologică, monitorizarea, avertizarea timpurie cu privire la amenințările transfrontaliere grave pentru

⁽¹⁾ JO L 31, 1.2.2002, p. 1.

⁽²⁾ Decizia 2004/478/CE a Comisiei din 29 aprilie 2004 privind adoptarea unui plan general de gestiune a crizelor în sectorul alimentelor și furajelor (JO L 160, 30.4.2004, p. 98).

⁽³⁾ Document de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea REFIT a legislației alimentare generale [Regulamentul (CE) nr. 178/2002], SWD (2018) 37 din 15 ianuarie 2018.

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/group-experts>

⁽⁵⁾ Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate și de abrogare a Deciziei nr. 2119/98/CE (JO L 293, 5.11.2013, p. 1).

sănătate și combaterea lor, inclusiv planificarea pregătirii și a reacției legate de aceste activități, pentru amenințările de origine biologică, chimică, de mediu și necunoscută și instituirea Sistemului de alertă precoce și răspuns rapid (SAPR). Având în vedere posibilele legături cu pregătirea pentru situații de criză și gestionarea crizelor la nivelul lanțului alimentar, mecanismele relevante prevăzute în Decizia nr. 1082/2013/UE ar trebui, de asemenea, luate în considerare în planul general.

- (7) Planul general al Uniunii ar trebui revizuit pentru a include proceduri care să faciliteze coordonarea cu planurile naționale pentru situații de urgență privind alimente și hrana pentru animale, care urmează să fie elaborate în conformitate cu articolul 115 din Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁶⁾ privind controalele oficiale.
- (8) Obiectivul principal al prezentei decizii este de a proteja sănătatea publică în Uniune. Prin urmare, planul general ar trebui să se limiteze la situațiile care prezintă un risc direct sau indirect pentru sănătatea publică, în conformitate cu articolul 55 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002. Riscurile pentru sănătatea publică pot fi de natură biologică, chimică și fizică. Acestea cuprind pericolele alergice și radioactive. Totuși, abordarea, principiile și procedurile practice ale planului general ar putea fi, de asemenea, considerate ca fiind orientări pentru gestionarea altor incidente generate de alimente, fără un astfel de risc pentru sănătatea publică.
- (9) În 2017, Comisia a efectuat un audit intern pe tema „Pregătirea DG SANTE pentru situații de criză privind siguranța alimentară”, în cadrul căruia au fost identificate unele deficiențe ale planului general existent, care trebuie abordate.
- (10) În cadrul Conferinței ministeriale din 26 septembrie 2017 privind măsurile ulterioare incidentului cauzat de fipronil ⁽⁷⁾ au fost formulate mai multe concluzii. Deși se concentrează asupra acestui incident și a fraudei, o serie de concluzii sunt relevante pentru gestionarea crizelor în domeniul produselor alimentare și al hranei pentru animale în general, inclusiv crearea unui punct de contact unic în fiecare stat membru pentru coordonarea unei astfel de gestionări a crizelor pentru fiecare organizație administrativă națională.
- (11) Prin urmare, Decizia 2004/478/CE ar trebui abrogată și înlocuită cu o decizie nouă care să stabilească un plan general actualizat pentru a ține seama de experiența dobândită de la adoptarea Deciziei 2004/478/CE și pentru a se adapta la noile evoluții.
- (12) Această decizie ar trebui să stabilească o abordare graduală pentru tipurile de situații care ar trebui să fie tratate ca o criză, inclusiv criteriile aferente. Nu toate situațiile care ar putea intra sub incidența articolului 55 ar necesita neapărat instituirea unei celule de criză în conformitate cu articolul 56 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002, dar ar putea beneficia în continuare de o coordonare intensificată la nivelul Uniunii. Aceste criterii ar trebui să includă gravitatea și amploarea incidentului în ceea ce privește impactul asupra sănătății publice, percepția consumatorului relevant și sensibilitatea politică, în special în cazul în care sursa este încă incertă, dacă incidentul a fost comis intenționat sau nu (de exemplu, bioterorism sau efect secundar al fraudei) având ca scop generarea unei crize (de exemplu, bioterorism) și repetarea incidentelor anterioare atribuite posibilei lipse de acțiuni suficiente.
- (13) Este necesar să existe o coordonare între diferitele autorități de la nivelul Uniunii și de la nivel național, între sistemele de avertizare și de informare și laboratoare, pentru a permite schimbul de informații și luarea de măsuri vizând gestionarea unei crize. În acest sens, o interconectare între sistemul de alertă precoce și răspuns rapid și alte sisteme de avertizare și de informații la nivelul Uniunii, cum ar fi Sistemul de alertă rapidă pentru alimente și furaje, ar îmbunătăți abordarea de tip „O singură sănătate”, de exemplu, prin coordonarea activităților desfășurate de autoritățile din domeniul siguranței alimentare și al sănătății publice cu privire la același incident, acordând autorităților din domeniul siguranței alimentare acces la informațiile distribuite cu privire la cazurile apărute la om de către autoritățile publice.
- (14) Gestionarea eficace a crizelor în cadrul lanțului alimentar și al hranei pentru animale impune ca procedurile practice de pregătire pentru o coordonare intensificată la nivelul Uniunii să existe deja înainte de apariția unui incident.
- (15) Procedurile practice pentru situațiile menționate la articolul 55 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 ar trebui să fie clar definite pentru a se asigura un răspuns eficient și rapid la astfel de situații. Rolul, componența și funcționarea practică a celulei de criză ar trebui stabilite din aceleași motive.

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale) (JO L 95, 7.4.2017, p. 1).

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/rasff_fipronil-incident_conclusions_201709.pdf

- (16) Comunicarea în timp real și bazată pe dovezi cu publicul și cu partenerii comerciali este esențială pentru a contribui la protejarea sănătății publice prin evitarea răspândirii suplimentare a riscurilor și la restabilirea încrederii în siguranța produselor alimentare sau a hranei pentru animale care nu sunt afectate de un incident. Prin urmare, elaborarea unor principii de transparență și a unei strategii de comunicare reprezintă elemente esențiale ale gestionării crizelor.
- (17) Acest plan general a făcut obiectul consultărilor cu EFSA și a fost discutat cu statele membre în cadrul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezenta decizie stabilește planul general de gestionare a crizelor în domeniul siguranței produselor alimentare și a hranei pentru animale, în conformitate cu articolul 55 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002.
- (2) Planul vizează următoarele două tipuri de situații:
- (a) situații care necesită o coordonare intensificată la nivelul Uniunii; și
- (b) situații care necesită înființarea unei celule de criză care să reunească Comisia, precum și statele membre și agențiile relevante ale Uniunii.
- (3) Planul stabilește, de asemenea, procedurile practice necesare pentru o pregătire îmbunătățită și pentru gestionarea incidentelor la nivelul Uniunii, inclusiv o strategie de comunicare în conformitate cu principiul transparenței.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

Planul general se aplică situațiilor care implică riscuri directe sau indirecte pentru sănătatea publică derivând din produse alimentare sau din hrana pentru animale, în particular în legătură cu orice pericol de natură biologică, chimică și fizică prezent în produse alimentare sau în hrana pentru animale, care nu ar putea fi prevenite, eliminate sau reduse la un nivel acceptabil prin aplicarea dispozițiilor existente sau care nu pot fi gestionate în mod adecvat numai prin aplicarea măsurilor de urgență în conformitate cu articolul 53 sau 54 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002.

Articolul 3

Obiective

Obiectivele prezentei decizii sunt de a minimiza amploarea și impactul incidentelor generate de produse alimentare sau de hrana pentru animale asupra sănătății publice, prin asigurarea unei pregătiri mai bune și a unei gestionări eficiente.

Articolul 4

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

1. „Incident” înseamnă detectarea unui pericol biologic, chimic sau fizic în produsele alimentare, în hrana pentru animale sau la oameni, care ar putea avea ca rezultat sau ar putea indica un posibil risc pentru sănătatea publică prin expunerea mai multor persoane la același pericol sau o situație în care numărul de cazuri apărute la om sau detectarea pericolului depășește numărul estimat și în care cazurile sunt legate sau probabil legate de aceeași sursă de produse alimentare sau de hrană pentru animale;

2. „focar de toxinfecție alimentară”, astfel cum este definit la articolul 2 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2003/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁸⁾;
3. „coordonator al situațiilor de criză” înseamnă o persoană și înlocuitorul ei din instituțiile europene și din cadrul autorităților competente ale statelor membre care acționează ca punct de contact unic pentru a asigura schimbul eficace de informații între toți partenerii implicați în coordonarea planului general, un proces decizional eficient și punerea în aplicare eficientă a acțiunilor aflate în competența organizației din care face parte.

CAPITOLUL II

Structuri și proceduri de pregătire

Articolul 5

Coordonatori ai situațiilor de criză

Fiecare stat membru, EFSA și Comisia desemnează un coordonator al situațiilor de criză și un înlocuitor al acestuia care să îndeplinească sarcinile stabilite în anexa I. Comisia actualizează în permanență numele și datele de contact ale „coordonatorilor situațiilor de criză” desemnați și ale înlocuitorilor acestora. Coordonatorii situațiilor de criză se reunesc periodic, cel puțin o dată pe an, în cadrul unor reuniuni organizate de Comisie, cu scopul de a prezenta inițiative la nivelul Uniunii, de a partaja planuri naționale pentru situații de urgență, de a urmări subsecvent și de a evalua gestionarea crizelor recente, în conformitate cu articolul 22.

Articolul 6

Sisteme de avertizare și de informare

Comisia va interconecta Sistemul de alertă precoce și răspuns rapid (SAPR) cu alte sisteme de avertizare și de informare de la nivelul Uniunii, inclusiv cu Sistemul de alertă rapidă pentru alimente și furaje (RASFF). Transmiterea datelor prin intermediul rețelelor de avertizare va fi armonizată suplimentar.

Articolul 7

Laboratoare

Comisia și statele membre asigură menținerea unei rețele de laboratoare europene și naționale de referință, precum și a altor laboratoare oficiale, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/625, care să fie pregătite să ofere asistență analitică rapidă și de înaltă calitate, astfel cum se impune în cazul celor mai grave pericole determinate de alimente și de hrana pentru animale.

Articolul 8

Formare, exerciții și instrumente de ultimă generație

Comisia oferă module de formare avansată privind pregătirea pentru situațiile de criză generate de produse alimentare, investigațiile vizând focarele epidemice de toxinfecții alimentare și gestionarea altor incidente în cadrul programului „O formare mai bună pentru o hrană mai sigură” (BTSF) al Comisiei ⁽⁹⁾, încurajând o abordare de tip „O singură sănătate”.

Comisia organizează periodic exerciții de simulare a incidentelor legate de produse alimentare și hrana pentru animale cu statele membre, inclusiv privind aspecte legate de comunicare și axate pe pregătirea pentru incidente și gestionarea acestora. Agențiile relevante ale Uniunii participă, iar Comisia se alătură, la exerciții similare organizate de alte agenții în sfera lor de competență. Apariția unui incident real major poate înlocui un astfel de exercițiu de simulare. După fiecare exercițiu, Comisia va prezenta concluzii specifice în cadrul următoarei reuniuni a coordonatorilor situațiilor de criză menționați la articolul 5.

Comisia asigură urmărirea pregătirii corespunzătoare în statele membre prin menținerea și auditarea planurilor naționale pentru situații de urgență privind produsele alimentare și hrana pentru animale.

Comisia promovează utilizarea instrumentelor de ultimă generație la nivelul Uniunii, cum ar fi instrumentele de urmărire, analizele de tipizarea moleculară (inclusiv secvențierea întregului genom) și transmiterea acestor rezultate în baza de date EFSA-ECDC privind tipizarea moleculară a agenților patogeni detectați la om, la animale, în produsele alimentare, în hrana pentru animale și în mediul alimentar/al hranei pentru animale.

⁽⁸⁾ Directiva 2003/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, de modificare a Deciziei 90/424/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 92/117/CEE a Consiliului (JO L 325, 12.12.2003, p. 31).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/btsf_en

*Articolul 9***Colectarea, monitorizarea și analiza în permanență a informațiilor**

Comisia colectează, monitorizează și analizează în permanență informațiile privind amenințările transfrontaliere directe și indirecte generate de sursele enumerate în anexa II.

*CAPITOLUL III***Coordonare intensificată la nivelul Uniunii***Articolul 10***Situații care necesită o coordonare intensificată la nivelul Uniunii**

(1) În situațiile descrise la alineatul (2), Comisia intensifică coordonarea la nivelul Uniunii pentru gestionarea unui incident pe baza informațiilor menționate la articolul 9 și în strânsă coordonare cu organismele relevante ale Uniunii responsabile de evaluarea riscurilor.

(2) Coordonarea intensificată la nivelul Uniunii, în conformitate cu alineatul (1), este necesară atunci când:

(a) există

(i) un risc direct sau indirect pentru sănătatea publică cauzat de un pericol detectat în produsele alimentare sau în hrana pentru animale, identificat în două sau mai multe state membre cu o legătură epidemiologică (de exemplu, cazuri apărute la om și/sau decese în diferite state membre, cu dovezi analitice sau epidemiologice fiabile privind această legătură) și/sau o legătură de trasabilitate (de exemplu, distribuția de hrană pentru animale sau de produse alimentare posibil contaminate în diferite state membre);

sau

(ii) un impact potențial grav identificat în legătură cu pericolul detectat asupra funcționării pieței interne în domeniul produselor alimentare sau al hranei pentru animale;

și

(b) există:

(i) un impact major asupra sănătății legat de pericolul detectat; sau

(ii) un dezacord între statele membre privind acțiunile de desfășurat; sau

(iii) o dificultate în a identifica sursa riscului.

(3) Autoritățile competente ale statelor membre și instituțiile europene pot solicita Comisiei să își intensifice coordonarea pe baza criteriilor stabilite la alineatul (2) literele (a) și (b).

*Articolul 11***Proceduri practice pentru o coordonare intensificată la nivelul Uniunii**

Coordonarea de către Comisie a gestionării unui incident de către serviciile relevante constă în procedurile menționate în capitolul V.

*CAPITOLUL IV***Instituirea unei celule de criză***Articolul 12***Situație care necesită instituirea unei celule de criză**

(1) În situațiile descrise la alineatul (2), Comisia instituie o celulă de criză în conformitate cu articolul 56 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 („celula de criză”).

(2) Instituirea unei celule de criză este necesară atunci când:

(a) un risc direct sau indirect pentru sănătatea publică a fost identificat în două sau mai multe state membre, ceea ce are drept rezultat o sensibilitate mare din punctul de vedere al reputației, al percepției sau al politicii;

și

- (b) există
- (i) un risc major pentru sănătatea umană, în special în cazurile în care există sau se poate aștepta existența unui număr mare de decese;
sau
  - (ii) o repetare a incidentelor care duc la un risc major pentru sănătatea umană;
sau
  - (iii) o suspiciune sau o indicație a unui act de terorism biologic sau chimic sau o contaminare radioactivă importantă.

Articolul 13

Rolul celulei de criză

- (1) Celula de criză răspunde de elaborarea, coordonarea și punerea în aplicare cu rapiditate a unei strategii de răspuns la criză, inclusiv de aspectele legate de comunicare. Odată identificată sursa de contaminare, celula de criză, cu asistența EFSA și a altor experți, dacă este cazul, coordonează investigația privind trasabilitatea (în aval și în amonte) și va urmări atent retragerea și rechemarea produselor în cazul în care hrana pentru animale/produsele alimentare afectate au fost distribuite în mai multe state membre.
- (2) Fiecare stat membru implicat este responsabil de realizarea investigațiilor privind trasabilitatea, a retragerilor și a rechemărilor pe teritoriul său.

Articolul 14

Proceduri practice pentru celula de criză

- (1) Pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 și detaliate suplimentar la articolele 8-10 din prezenta decizie, procedurile prevăzute în capitolul V din prezenta decizie se aplică în mod corespunzător.
- (2) Membrii celulei de criză sunt disponibili în permanență în timpul crizei.

Articolul 15

Componența și funcționarea celulei de criză

- (1) Celula de criză este compusă din membrii rețelei de coordonatori ai situațiilor de criză (sau înlocuitorii acestora) din partea Comisiei, a EFSA, cel puțin din partea statelor membre vizate în mod direct și, dacă este cazul, din reprezentanți specializați ai Comisiei, ai EFSA, ai ECDC și, după caz, ai altor agenții ale Uniunii și ai statului membru (statelor membre) direct interesat (interesate). Specialiștii în comunicare ai organismelor relevante la nivel național și la nivelul Uniunii fac, de asemenea, parte din celula de criză.
- (2) Celula de criză poate lua în considerare, de asemenea, consultarea altor experți sau a întregii rețele de coordonatori ai situațiilor de criză, dacă este necesar pentru gestionarea crizei, și poate solicita asistență permanentă sau *ad hoc* din partea unor experți specifici.
- (3) Coordonatorul situațiilor de criză din partea Comisiei (sau înlocuitorul acestuia) prezidează celula de criză. El asigură buna funcționare a celulei de criză și repartizarea sarcinilor în rândul membrilor, ținând seama de competența acestora. De îndată ce celula de criză este instituită, președintele îi invită pe membrii rețelei de coordonatori ai situațiilor de criză la o primă reuniune.
- (4) Președintele asigură coordonarea între activitatea celulei de criză și procesul de luare a deciziilor. El este asistat de către experții tehnici corespunzători ai unităților tehnice în cauză din cadrul Comisiei.
- (5) Coordonatorii situațiilor de criză din statele membre afectate asigură participarea la reuniunile, conferințele audio și video ale celulei de criză în ceea ce privește disponibilitatea, expertiza și nivelul de responsabilitate. EFSA, ECDC și laboratoarele de referință ale UE în cauză furnizează asistență științifică și tehnică în limitele competenței lor, după caz.
- (6) Celula de criză este responsabilă pentru menținerea unui contact strâns și pentru schimbul de informații cu părțile interesate în cauză.
- (7) Celula de criză este responsabilă pentru pregătirea strategiei coordonate de comunicare cu publicul și, în particular, pentru elaborarea mesajelor bazate pe dovezi în timp real.

(8) Comisia acordă sprijin adecvat în domeniul secretariatului pentru organizarea reuniunilor celulei de criză (de exemplu, redactarea proceselor-verbale și alte nevoi administrative) și pune la dispoziția celulei de criză resursele umane și materiale necesare bunei funcționări a acesteia (de exemplu, săli de reuniune, mijloace de comunicare etc.). Celula de criză utilizează mecanismele tehnice disponibile pentru rețelele de alertă existente pentru a comunica sau a disemina informații, în particular pentru a distribui solicitări de informații și pentru a colecta aceste informații.

Articolul 16

Soluționarea crizei

Procedurile prevăzute la articolele 14 și 15 rămân în vigoare până la soluționarea crizei.

În urma consultării cu celula de criză, Comisia decide dacă criza este pe deplin soluționată sau dacă poate fi declassată la un incident care necesită doar o coordonare intensificată la nivelul Uniunii. Dacă va fi decis astfel, toți membrii celulei de criză sunt informați cu privire la soluționare.

În plus față de informațiile transmise prin RASFF cu privire la produsele afectate și la măsurile luate, Comisia poate solicita statelor membre să furnizeze informații cu privire la noi cazuri apărute la om pentru a evalua tendințele și a decide cu privire la soluționarea crizei.

Articolul 17

Evaluarea post-criză

Comisia întocmește un raport cel puțin după fiecare situație care necesită instituirea unei celule de criză, efectuând o evaluare a situației post-incident, inclusiv o consultare cu părțile implicate și cu alte părți interesate relevante.

În lumina evaluării, se organizează o reuniune a tuturor coordonatorilor situațiilor de criză pentru a identifica potențialele lecții învățate și, dacă este cazul, pentru a evidenția eventualele îmbunătățiri necesare în ceea ce privește procedurile și instrumentele operaționale utilizate în gestionarea crizelor.

CAPITOLUL V

Proceduri de gestionare a incidentelor

Articolul 18

Principalele proceduri practice

Coordonarea de către Comisie a gestionării unui incident de către serviciile relevante constă, după caz, în:

- (a) analiza datelor transmise prin intermediul sistemului adecvat de alertă rapidă (RASFF și/sau SAPR) pentru detectarea situațiilor menționate la articolul 10 sau 12;
- (b) atunci când se detectează situațiile menționate la articolul 10 sau 12, identificarea lacunelor în materie de date și solicitarea adresată statelor membre sau părților interesate de a transmite informații suplimentare prin intermediul sistemului adecvat de alertă rapidă și efectuarea unei urmăriri în aval și în amonte a produselor alimentare și a hranei pentru animale implicate;
- (c) organizarea de conferințe audio sau video cu statele membre interesate, cu agențiile Uniunii (EFSA și, dacă este cazul, ECDC și alte organisme de evaluare), laboratoarele europene de referință relevante (EURL), experți, inclusiv rețeaua de coordonatori ai situațiilor de criză menționată la articolul 5 și cu alți reprezentanți din domeniile siguranței alimentare și sănătății publice, dacă este necesar;
- (d) coordonarea unei evaluări inițiale a impactului asupra sănătății publice cu statele membre și cu agențiile Uniunii;
- (e) coordonarea liniilor de comunicare și a acțiunilor între Comisie, statele membre și EFSA și, după caz, cu alte agenții ale Uniunii, cu parteneri comerciali și cu alte părți interesate relevante;
- (f) trimiterea unor experți în cadrul unor misiuni la fața locului atunci când este necesar pentru sprijinirea investigațiilor;
- (g) în funcție de situație, utilizarea unei părți sau a întregii rețele de coordonatori ai situațiilor de criză pentru colectarea și distribuirea de informații și pentru coordonarea acțiunilor relevante menționate.

Articolul 19

Proceduri practice suplimentare

În plus, Comisia elaborează o serie de proceduri și instrumente suplimentare, împreună cu EFSA și, după caz, cu ECDC, pentru a sprijini soluționarea incidentului cât mai curând posibil și pentru a limita impactul său asupra sănătății publice. Aceste proceduri pot cuprinde în particular:

- (a) o caracterizare rapidă și identificarea promptă a surselor focarelor epidemice prin menținerea și utilizarea unei baze de date privind testarea moleculară a agenților patogeni detectați la om, la animale, în produse alimentare și în hrana pentru animale;
- (b) în cazul riscului biologic, evaluări comune rapide ale focarelor epidemice de către EFSA și ECDC, în conformitate cu o procedură operațională standard acceptată;
- (c) un cadru pentru o evaluare rapidă a riscurilor chimice de către EFSA;
- (d) proceduri de monitorizare a efectelor acțiunilor întreprinse.

CAPITOLUL VI

Comunicare

Articolul 20

Transparență și comunicare

Normele specifice de confidențialitate prevăzute la articolul 52 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 se aplică schimbului de informații realizat în cadrul RASFF. Atunci când se constată existența unui risc, comunicarea va aborda în principal, în mod proactiv și reactiv, întrebările adresate de presă, de către partenerii publici sau comerciali cu privire la pericolele identificate, la riscul existent și la măsurile luate.

Articolul 21

Strategia de comunicare în timpul tuturor incidentelor

- (1) În timpul unui incident, informarea clară, țintită și eficace a publicului cu privire la evaluarea și gestionarea riscului, inclusiv la incertitudini, este coordonată de Comisie ca parte a răspunsului la criză. Informarea publicului este promptă, consistentă, fiabilă și coerentă între Uniune și statele sale membre. Comisia, EFSA, ECDC și statele membre își coordonează comunicarea în mod transparent pentru a evita mesajele neconcordanțe și informațiile contradictorii.
- (2) Ca parte a coordonării, Comisia, EFSA, ECDC, în cazurile care implică competența specifică a acestora din urmă, și statele membre se informează reciproc în prealabil cu privire la anunțurile intenționate relevante pentru ele și implicate în combaterea focarului epidemic (*de exemplu*, prin conferințe audio). În plus, statele membre îi informează imediat pe operatorii din sectorul alimentar afectați atunci când au fost colectate dovezi fiabile cu privire la posibila sursă a unui focar epidemic.
- (3) Statele membre sunt informate prin intermediul coordonatorilor situațiilor de criză pentru a se asigura coerența în ceea ce privește comunicarea riscurilor. Comisia va informa Comitetul permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale și Comitetul pentru securitate sanitară cu privire la gestionarea crizei și la strategia sa de comunicare.
- (4) Rețeaua internațională a autorităților pentru siguranța alimentară a OMS (INFOSAN) este utilizată atunci când schimburile comerciale dinspre sau către țări terțe sunt afectate de pericolul implicat, fără a aduce atingere necesității unui schimb de informații bilateral suplimentar cu partenerii comerciali și cu autoritățile competente din țări terțe.
- (5) Comisia și statele membre furnizează informații suplimentare organizațiilor internaționale relevante, cum ar fi Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (OIE) și Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), după caz.
- (6) Atribuțiile detaliate privind comunicarea în situații de criză în cadrul rețelei de coordonatori ai situațiilor de criză sunt stabilite în anexa I.

Articolul 22

Strategia specifică de comunicare efectuată de celula de criză

- (1) În cazul unei situații care impune instituirea unei celule de criză, aceasta coordonează comunicările și elaborează imediat o strategie de comunicare specifică pentru a informa publicul despre riscuri și măsurile luate. Comisia pregătește un model standard pentru o astfel de strategie. Strategia de comunicare identifică mesajele-cheie pentru principalele categorii de public vizate și mijloacele-cheie de comunicare pentru distribuirea lor.

(2) Utilizând procedurile practice menționate în capitolul V, strategia de comunicare vizează informarea actorilor publici și economici, inclusiv a partenerilor comerciali în domeniul produselor alimentare, prin:

- (a) mesaje coerente și coordonate;
- (b) comunicarea eficace cu privire la riscuri;
- (c) evidențierea investigațiilor în curs de desfășurare și a măsurilor de precauție în cazul în care sursa este incertă;
- (d) furnizarea de dovezi fiabile (rezultate din analize, dovezi epidemiologice etc.) care susțin pozițiile și măsurile luate;
- (e) furnizarea de mesaje de asigurare cu privire la siguranța produselor care nu sunt implicate în criză, inclusiv prin informații clare privind tipul (tipurile) produsului (produselor) afectat (afectate) și în raport cu cele care nu sunt afectate;
- (f) furnizarea de mesaje privind măsurile de succes și rezultatele obținute pe baza unor dovezi fiabile: de exemplu, identificarea și retragerea loturilor afectate în urma unei investigații eficace.

(3) Statele membre direct afectate de incident și membrii celei de criză depun toate eforturile pentru a asigura faptul că acțiunile lor de comunicare sunt în concordanță cu strategia de comunicare adoptată de celula de criză.

(4) Strategia de comunicare include stabilirea de contacte adecvate cu țările în cauză din afara Uniunii pentru a le furniza informații clare, precise și coerente cu privire la evoluția gestionării crizei relevante.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Articolul 23

Plan multianual

Comisia elaborează un plan pe cinci ani pentru punerea în aplicare a planului general, care, ulterior, este actualizat o dată la cinci ani în funcție de nevoile identificate.

Articolul 24

Abrogare

Decizia 2004/478/CE se abrogă.

Articolul 25

Intrare în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 19 februarie 2019.

Pentru Comisie
Președintele
Jean-Claude JUNCKER

ANEXA I

Atribuțiile coordonatorilor situațiilor de criză în conformitate cu articolul 5**Atribuții generale**

Coordonatorul situațiilor de criză din fiecare stat membru acționează ca punct unic de contact pentru a asigura:

- coordonarea în caz de incidente sau de crize generate de alimente sau de hrana pentru animale la nivel național;
- utilizarea eficientă a rețelelor de alertă în cazul unui incident sau al unei situații de criză;
- prezentarea, la solicitarea Comisiei, a planului național propriu pentru situații de urgență în reuniuni ale coordonatorilor situațiilor de criză;
- participarea la conferințe audio, și acțiuni subsecvente acestora, organizate de Comisie în cadrul unei coordonări intensificate sau al unei situații de criză;
- după încheierea unei crize, furnizarea de contribuții în cadrul unei reuniuni cu privire la posibilele lacune și domenii în care pot fi aduse îmbunătățiri;
- stabilirea unor legături puternice între coordonatorii situațiilor de criză și consolidarea încrederii între parteneri prin schimb de experiență;
- participarea la exerciții de simulare naționale și europene, inclusiv la cele organizate de EFAS și de alte institute europene.

Atribuții de comunicare în situații de criză

Coordonatorii situațiilor de criză, în cadrul competențelor care le revin, sunt, de asemenea, responsabili pentru coordonarea comunicării în situații de criză la nivel național și la nivelul Uniunii, de exemplu, cu privire la măsurile luate, recomandările sanitare etc.

Atribuțiile privind comunicarea includ:

- asigurarea principiilor transparenței și a strategiei de comunicare prevăzute în capitolul VI la nivel național;
- contribuția la definirea unei strategii globale de comunicare pentru gestionarea incidentelor sau a crizelor generate de alimente sau de hrana pentru animale;
- furnizarea de cunoștințe de specialitate și de orientări în materie de comunicare în situații de criză factorilor de decizie, de exemplu, despre modul de prezentare către public a măsurilor sanitare;
- elaborarea de mesaje-cheie/poziții de adoptat în rândul partenerilor în timpul unui incident sau al unei crize prin rețele sau conferințe audio dedicate;
- diseminarea unor mesaje-cheie prin intermediul platformelor de comunicare socială și al altor instrumente (de exemplu, o pagină de internet specifică), inclusiv, dacă este necesar, prin intermediul Rețelei de experți în comunicare a EFSA;
- monitorizarea reacțiilor din mass-media și a surselor de opinie publică (de exemplu, platformele de comunicare socială) în timpul unui incident sau al unei crize și raportarea acestora în rețea;
- coordonarea instrumentelor de comunicare bazate pe cerere (de exemplu, întrebări frecvente, linii telefonice de urgență etc.)
- asigurarea coerenței cu evaluările riscurilor efectuate de EFSA și de ECDC, inclusiv cu evaluările rapide efectuate în comun ale focarelor epidemice, și cu activitățile de comunicare aferente;
- consultarea cu privire la comunicările EFSA și ale ECDC în timpul unei situații de criză în legătură cu comunicarea științifică a riscurilor înainte de difuzare.

ANEXA II

Surse pentru colectarea de informații privind incidentele menționate la articolul 9

Comisia monitorizează și colectează informații în permanență din următoarele surse:

1. Sistemul de alertă rapidă pentru alimente și furaje (RASFF), menționat la articolul 50 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002;
2. după caz, sistemul de alertă precoce și răspuns rapid (SAPR), menționat la articolul 8 din Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾;
3. EFSA, inclusiv rețelele sale științifice ⁽²⁾;
4. ECDC, inclusiv Sistemul de informații privind epidemiile (EPIS) ⁽³⁾, o platformă de comunicare care permite experților desemnați în domeniul sănătății publice și siguranței alimentelor să facă schimb de informații tehnice pentru a evalua dacă amenințările actuale și emergente din domeniul sănătății publice au un impact potențial în Europa;
5. colecția comună EFSA/ECDC de date de tipizare moleculară;
6. raportul de sinteză anual privind Uniunea al EFSA/ECDC referitor la tendințele și sursele zoonozelor, agenții zoonotici și focarele epidemice de toxiiinfecție alimentară ⁽⁴⁾;
7. Comitetul permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale (comitetul PAFF) ⁽⁵⁾;
8. rețeaua de laboratoare de referință ale Uniunii Europene (EURL) și de laboratoare naționale de referință (NRL) ⁽⁶⁾;
9. Comitetul pentru securitate sanitară (CSS) ⁽⁷⁾;
10. sistemul de gestionare a informațiilor pentru controalele oficiale (IMSOC), un sistem computerizat planificat care integrează și, dacă este necesar, actualizează toate sistemele de informații existente relevante gestionate de Comisie în conformitate cu articolele 131 – 136 din Regulamentul (UE) 2017/625;
11. Sistemul de schimb de informații în caz de urgență radiologică al Comunității Europene (ECURIE);
12. contactele directe cu alte agenții ale Uniunii decât EFSA (cum ar fi ECDC, ECHA, EMA), statele membre și părțile interesate din sectorul privat;

organizațiile internaționale relevante, cum ar fi Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (OIE), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) și Organizația Mondială a Sănătății (OMS), în particular prin intermediul Rețelei internaționale a autorităților pentru siguranța alimentară (INFOSAN) ⁽⁸⁾ și în contextul Regulamentului sanitar internațional ⁽⁹⁾ (RSI) și al Inițiativei pentru securitatea sanitară globală ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Decizia nr. 1082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate și de abrogare a Deciziei nr. 2119/98/CE (JO L 293, 5.11.2013, p. 1).

⁽²⁾ <http://efsa.europa.eu/en/science/wgs-and-networks>

⁽³⁾ <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/epidemic-intelligence-information-system-epis>

⁽⁴⁾ Cea mai recentă versiune: <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4634>

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/committees/paff_en

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/official_controls/legislation/ref-labs_en

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/health/preparedness_response/risk_management/hsc_en

⁽⁸⁾ http://www.who.int/foodsafety/areas_work/infosan/en/

⁽⁹⁾ http://www.who.int/topics/international_health_regulations/en/

⁽¹⁰⁾ <http://www.ghsi.ca/english/index.asp>